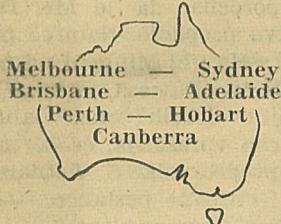

PRICE: 2/-
YEARLY: 20/-

Slovenski

VESTNIK

SLOVENE MESSENGER

YUGOSLAV NEWSPAPER IN AUSTRALIA

is RIGHT FOR YOU!

Vol. X. - July 20, 1965, No. 7

Reg. Address: 103 Fifth Ave, North Altona, Vic.
Advertising: Phone 391-4737Published by J. Kapušin and Slov. Assoc. Melb.
Printed by
Bussau & Co., 6 Elizabeth St., Nth. RichmondEditor: J. Kapušin, Tel. 391-4737
Assist. Ed.: K. Kodrič, Tel. 317-7372.

Razvrednotenje jugoslovanskega dinarja

Zvezni državni tajnik za finance Kiro Gligorov je sredi junija najavil, da bo Jugoslavija globoko preuredila svoj gospodarski sistem. 1. julija je že stopil v veljavno ukrep, po katerem so razvrednotili dinar. Trenutno znaša kurz dinarja 1200 dinarjev (prej 750) za en ameriški dolar.

Najnujnejši razlog, ki je zahtevali tako reformo jugoslovanskega gospodarstva, je gotovo pojav inflacije. Mednarodne statistike namreč kažejo, da so se od marca lanskega leta do marca letosnjega leta v Jugoslaviji dvignile cene na debelo kar za 13,7 odstotka, medtem ko so se dvignile na Švedskem le za 4,9, odstotka v Italiji za 1,1 odstotek in v Združenih državah za 0,9 odstotka. Potrošnje cene so v Jugoslaviji naraščale še vse hitreje. Od marca 1964 do marca 1965 so narasle za 23,5 odstotka.

Napovedali so tudi zvišanje cen za celo vrsto izdelkov in javnih uslužnosti. Po mnenju centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije bodo ti novi ukrepi omogočili preurejenemu jugoslovanskemu gospodarstvu, da bo postalo bolj konkurenčno na mednarodnih tržiščih. Računajo tudi, da bo razvrednovanje dinarja privabilo v Jugoslavijo velik val inozemskih turistov. Ker pa cene izdelkov v Jugoslaviji naraščajo, je vprašanje, ali bodo turisti deležni večjih ugodnosti.

Novi jugoslovanski gospodarski ukrepi pa so najbolj prizadeli domače prebivalstvo. Reforma bo povzročila velike gospodarske in socialne probleme. Najbolj prizadeti bodo revnejši sloji in delavstvo. Vprašanje je, v koliko bodo zajezili naraščajočo brezposelnost, saj bodo razkrojili prezaposlenost delovne sile iz socialnih razlogov. Kam bodo šli odpuščeni delavci? Kje bodo našli primerljivo zaposlitev? V tujini?

Trenutno je Jugoslavija zadolžena v tujini za eno milijardo in 56 milijonov dolarjev. Deficit plačilne bilance je lani znašal nad 243 milijo-

nov dolarjev. Jugoslovanska vlada sicer krčevito potuje zlasti po nerazvitih predelih sveta, kamor bi rada prodajala svoje izdelke, vendar je konkurenčni boj izredno težak. Vlade mladih afriških in azijskih držav namreč raje kupujejo izdelke renomiranih zapadnih tvrdk, katerih kvaliteta je zajamčena.

Sedanjo jugoslovansko krizo so povzročili tudi drugi vzroki: pretirana industrializacija južnih pokrajin brez upoštevanja gospodarskih kriterijev, tako da so mnoge tovarne sedaj čisto pasivne, če sploh delajo, kar je kritiziral tudi Tito v enem zadnjih govorov; pretirana socialna bremenja, ki jih morajo nositi podjetja, tako da jim ne ostane dovolj za nove investicije v industrijo; pretirano zviševanje plač, ki so jih gnali delavski svet in delovni kolektivi v višino brez ozira na gospodarske kriterije oziroma na produktivnost, da pa bi bila podjetja kos ritmu investicij, so zvišala cene svojim izdelkom. Zvišanje plač je zelo povečalo potrošnjo in to je povzročilo pojav inflacije.

Medtem pa je predsednik jugoslovanskih sindikatov Svetozar Vukmanović-Tempo, zavrnil obtožbe, da je treba pripisati odgovornost za hudo gospodarsko krizo, ki je nastala v Jugoslaviji, predvsem delavcem samim. V Jugoslaviji se je pojavilo hudo nezadovoljstvo in huda zmedenost. Donava je katastrofalno preplavila velike predele Vojvodine, razrušila hiše, uničila letino. Katastrofa v žitnici Jugoslavije, zaradi katerega so proglašili izredno stanje, je krizo in reforme, največje po letu 1952 (delavsko samoupravljanje), samo zaoštrela. Lev Detela, dopisnik iz Dunaja.

vija je proglašila izredno stanje. Nesreča je velika. Sedaj se je vreme umirilo in je pritisnila vročina. Donava pa še ni bistveno upadla, ker se je v gorah nabralo nad štiri metre snega, ki jih poletno sonce sedaj na hiter način topi.

Katastrofalne poplave
v Jugoslaviji in Evropi

Skozi ves april, maj in večino junija je skoraj vsa Evropa životarila v območju izredno deževnega vremena. Donava je prekoračila katastrofalni vodostaj izredno več kot pol stoletja. Razlila se je preko bavarskega mesta Passaua, njeni potoki so poplavili veliko predelov Avstrije. Donava se je razlila celo po nekaterih dunajskih ulicah, tako da so morali evakuirati določen del prebivalstva, druge pa je policija vozila s čolni v njihove domove. Donava pa se je razlivala tudi pri Bratislavu, po Madžarskem in povsod drugod. Pretvorila se je v veliko sivo jezero, v katerem je utonilo na desettisoč domačih živali in dragocene divjadične. Ogromno škodo je povzročila kmetovalcem. Mnoge kmete je gospodarsko uničila, tako da so sedaj pogosti samomori med kmečkim prebivalstvom. Okrog 23. junija pa je Donava katastrofalno narašla tudi v Jugoslaviji. Nasipi niso vzdržali. Rjava voda je preplavila žitorodna polja Vojvodine in drugih jugoslovanskih predelov. Na desettisoče ljudi je ostalo brez vsega. Jugosla-

Huda nesreča
v bosanskem rudniku
Kakanj

7. junija je bil v Kakanju počasten dan. Nekaj po dvanajsti uri opoldne je v bosanskem premogovniku eksplodiral plin. Samo nekateri so se rešili iz obroča strupnega plina. Umrlo je 128 rudarjev.

Ceprav je kakanjski premogovnik eden največjih v Jugoslaviji, so njegove naprave zastarele. Rudnik tudi ni do danes mogel najti 30 milijonov deviznih dinarjev, s katerimi bi mogel nabaviti avtomatične registratörje za ugotavljanje koncentracije plina metana. Izgleda, da je 30 milijonov dinarjev več vrednih kot 128 človeških življenj.

Mr. Daviesovo poslanstvo

Potem ko je bilo mirovno poslanstvo večine državnikov držav Commonwealtha, ki so hoteli posredovati za mir v Vietnamu, po zaporedju od-klonjeno, najprej po Pekingu, zatem če Moskvi in Hanoju, se je angleška diplomacija pod pokroviteljstvom laburistov spomnila, da ima v sestavu svoje vlade mr. Daviesa, ki da je Ho Shi Minhov osebni priatelj ter tudi znani levičar, ki se je že aganžiral v prid Viet Conga. Tako so na vrat na nos odločili, na pristanek premiera Wilsona (ki je bil že prej pod točo napadov svoje levičarske struje v stranki zaradi odobravanja ameriške politike v Vietnamu), da odpošljejo v Hanoi prav tega apostola miru. Dolžnost mr. Daviesa je, da Viet Cong pobara za ceno, ki naj bi prinesla mir v Vietnamu, ali pa vsaj za ceno, s katero bi bilo lahko umito lice Američanov in zaveznikov v Vietnamu.

Brez dvoma bo držalo, da je Mr. Davies kar dober adut v igri tajne diplomacije, ne morda zaradi svojih kvalitet, temveč zaradi časa, tega kar nosi s seboj ter kar stoji za njim. Važen moment je lahko tudi Daviesovo osebno prijatelstvo s poglarvarjem S. Vietnamu.

Mr. Daviesovo poslanstvo je namreč pogojeno na dva zelo važna momenta: prvič, ko so duhovi tako strastno razburjeni, kot so tamkaj, je teško se pogovorjati. drugič, kar se nam zdi še manj verjetno je, da bi Vietnam moral pretrgati odnose do Pekinga in sprejeti svojo lastno politiko, če se že samostojno pogaja. Znano pa je, da je vietnamska kriza Pekingu z ozirom na njih politiko neobhodno potrebna. Na koži drugih kujejo svoj političnoideološki kapital!

Kakorkoli. Dogodki, medtem ko Mr. Davies prihaja v Hanoi, bežijo svojo pot naprej: V Saigonu na Jugu je prevzel oblast v roke generala, ki je pričel takoj konsolidirati svoje vrste. Napovedal je trdo roko komunistični infiltraciji, vladni in vsestranski korupciji ter vojnem dobičkarstvu v deželi. Takoj je tudi povisil plače vladnim vojakom ter dajatve vojaškim svojcem, obenem pa je za polovico znižal plače vsem ministrom, višjim funkcionarjem ter vključno samemu sebi.

Na fronti na Jugu, ki je in ki je ni, se z vsakim dnem vrše hudi boji. Na stotine vojakov pada z vsakim dnem. Američani bombardirajo S. Vietnam in partizanska področja na Jugu. Z vsakim dnem nove ameriške vojaške okrepitev in računa se, da bo od ameriške posadke v. J. Vietnamu, ki sedaj šteje kakih 70 tisoč mož, že v nekaj mesecih zrasla posadka 100 tisoč mož. Partizani srdito napadajo, kajti mudi se jim, v času monsuma, ko je zaradi deževja ameriška avijacija skoraj paralizirana, bi radi zrušili vladno južnovietnamski in ameriški odbor, radi bi stvari postavili na "čisto" brez vsakršnega pogajanja.

Vsled vsega tega je prav malo ali nič upanja, da bo Mr. Daviesovo poslanstvo uspelo, razen, če s seboj prinaša potrjeno Ameriško kapitulacijo v Vietnamu — pravzaprav v vsej Aziji.

Titov post festum o Alžiriji

Iz jugoslovanskega tiska se razbere veliko užaljenost spričo dejstva, da je Ben Belov režim v Alžiru kar čez noč in tako gentlemensko premenu. Namreč prejšnji mesec so pred vladno palačo posnemali dokumentarni film o tem, kako so izbojevali boj proti francoskemu kolonializmu in obenem, kako so ovekovečili prokomunistični Ben Belov režim. Seveda filmaři, kakor tudi precejšen del vojske so imeli v mislih vse prejko film: pod to pretvezo so zasedli vladno palačo, aretirali novopečenega diktatorja ter skupaj z vojsko izvedli nekravni preobrat.

Novi vladarji so, potem ko so konsolidirali svoje vrste in ko so izključili vsako možnost protiudara, proglašili, da bo Alžir vodil nevtralno, od komunistev in zapada neodvisno politiko, da bodo pa hvaležno sprejeli vsakršno ekonomsko pomoč, ki ni vezana s pogoji.

Ljudje, ki so v Alžiru prevzeli oblast, izhajajo iz vrst borcev proti francoskemu kolonializmu, ki so bili tih ali glasna opozicija Ben Belu, novopečenemu diktatorju, ki je z vsakim dnem očitneje flirtal s komunisti.

Državni udar v Alžiriji pa ni pometel zgolj Ben Belo in njegove pristaše, marveč je prekrižal

AHMED BEN BELLA

tudi računico Pekinga. Nekaj dni za tem, ko je bil ta režim zrušen, naj bi se v Alžiru vršila Afro-azijska konferenca, seveda pod psihološko težo Pekinga, kjer naj bi se izrekala solidarnost proti ameriškemu imperializmu in obenem naj bi se izrekla anatema nad Moskvo, ki da nekako tolerira akcije ameriških imperialistov v Aziji in Afriki. Vsled prevrata je bila ta konferenca odložena, če je sploh še kaj upanja, da bi se tamkaj vršila. Indonezijski, kitajski in še neki drugi vroči delegatje so odšli praznih rok domov.

Praznih rok je ostal, in to kar čez noč, tudi glavni akcioner protikolonialistične borbe v Alžiru in učitelj diktatorja Ben Bele, maršal Tito. Znano je, da je v letih borbe Tito podpiral z orožjem in z vsem drugim protikolonialistične borce v Alžiru, da jih je instruiral, da je sprejemal vojne sirote padlih borcev in jih razmeščal po Jugoslaviji; in znano je tudi, da si je prav zaradi tega nakopal jezo Francozov. Ko je človek njegevega tipa, je velikodušno podaril Alžiru kar 500 traktorjev in kompletno bolnico. To je bilo povedano, marsikaj pa je lahko poklonil, kar ni bilo povedano. Pravzaprav pa je Tito čudna veličina, ki lahko vseprek poklanja, ne da bi bil komu za to odgovoren. Tega ne zmora niti president ZDA in tudi v svojem skromnem primeru vsem, da bi brez vednosti in soglasja svoje boljše polovice takega darila ne zmogel pokloniti!

Kot smo priča, je politika velikodušnega beraca, Tita, tudi v Alžiru klavrno padla v vodo.

PREMENJAVA AMERIŠKIH AMBASADORJEV V SAIGONU

8. t.m. je ameriški president Johnson napovedal nenadano zamenjavo ameriških ambasadorjev v Saigonu, J. Vietnam. Generala M. Taylora je zamenjal diplomat C. Lodge, kateri je ambasadorsko mesto v Saigonu zapustil lansko leto. Ko je po C. Lodge-ju ambasadorsko mesto prevzel general M. Taylor, so se komentarji v glavnem vrteli v napovedanju "trše vojaške roke" v Vietnamu.

Danes je drugače. President Johnson je v preimenovalni izjavi napovedal, da ostaja ameriška politika v Vietnamu ista ter da je general sam zaprosil za razrešitev ambasadorskoga mesta, ker, češ, da je bilo že preje med njima dogovorjeno, da bo general ostal na tem položaju samo eno leto. General povdarda družinske razloge.

Resnejši, ali če hočete skeptičnejši, opazovalci vendar menijo, da odstop generala nima nobene zveze s tem, kar je Johnson sporočil. General Taylor je javnosti poznan kot mož približno enakih kvalitet in odločnosti kot je bil pokojni Mc Arthur, zato tudi odločitev generala Taylora povezujejo s tisto Mc Arthurjevo v korejski vojni, ko je Truman interveniral za generalov odhod v pokoj.

Opazovalci zlasti opažajo, da se je Johnson popolnoma oslonil na politiko čakanja, da mu ni za razširitev Vietnamese vojne, da stvari na bojnem in diplomatskem polju vodi sam. Dogodki okrog Vietnamra so, vsaj kot kaže, zašli v popolno zagato, v tisto zagato, ki se lahko vleče še nekoliko časa, vendar konec končev je treba odločiti: posloviti se iz Azije, ali udariti resno. Morda president Johnson pričakuje čudež (bil bi pravi čudež, če bi prišlo do pogajanj, kajti komunisti vstrajno odklanjajo pogajanja, žele ameriško kapitulacijo v Aziji) general Taylor pa je realističnejši in v čudežu ne verjame?! Mar ne deli enake usode s pokojnim generalom Mc Arthurjem?

TITOVI OBISKI

Jugoslovanski predsednik Tito je v juniju obiskal tri vzhodne države. Najprej je obiskal Prago, katere državni predsednik in prvi partizanski sekretar Antonin Novotny je skupaj s predsednikom državnega sveta Vzhodne Nemčije Walterjem Ulbrichtom bil leta 1948 kot zvest Stalinovim eden najhujših Titovih nasprotnikov. V uradnih izjavah v Pragi so češki in jugoslovanski politiki napadali "militaristično" in "revanšistično" politiko Bonna. Isto se je zgodilo v Vzhodni Nemčiji, kjer pa je Tito očvidno zelo težko našel kontakt s suhoparnim povprečnežem Ulbrichtom. Vprašanje je tudi, kakšne občutke je imel, ko je opazoval parado "nacionalne ljudske vojske", ki zelo spominja razliko v Zapadni Nemčiji in Avstriji — na hitlerjanske predvojne marše. Tito je razvijal v razgovorih tezo o dveh nemških državah in bi verjetno prav rad zboljšal stike tudi z Zapadno Nemčijo, ko bi Bonn to hotel. Odkar pa je Tito priznal zhodnonemški režim in se odtujil zapadnonemški tezi o eni sami suvereni nemški državi, so odnosi med Zapadno Nemčijo in Jugoslavijo zelo poslabšali. Po obiskih v teh dveh komunističnih državah se je Tito moral vrniti v domovino. Šele potem je mogel nadaljevati obisk Sovjetski zvezni, čeprav je Jugoslavija želela, da bi Tito odpotoval v Moskvo direktno iz Berlina. Jugoslavija meče uradno tri obiska v en koš, čeprav ni mogoče prikriti določenega političnega fiaska, ki se je zgodil. Moskva se namreč kljub vsem parolam o bratstvu in edinstvu socialističnih dežel ima za velesilo in da to svojo moč čutiti tudi Titu.

JAVITE SPREMENJENI NASLOV!

Daviesovo poslanstvo brez uspeha

Predno je bil Slovenski vestnik dotiskan, so iz Hanoi prispevala poročila, da je Mr. Daviesovo mirovno poslanstvo propadlo. Namreč predstavniki S. Vietnam, s Ho Chi Minhom na čelu, niso hoteli niti sprejeti Mr. Daviesa, ki se je nadejal, da bo zaradi svojih "dobrih" vezi lahko vsaj uglašil neka sporna vprašanja, če že mu ne bi uspelo prepričati predstavnike S. Vietnam, da bi le — ti sprejeli mirovne poslanke — večino predstavnikov držav Comonweltha.

Medtem ko je Mr. Daviesovo mirovno poslanstvo propadlo, pa se je v Helsinkih (Finska) sestal Kongres miru, kjer se krešeo resnično miroljubne sile sveta, obenem pa se kongresa udeležujejo tudi Komunisti, prokitajski ter proruski. Med slednjimi je že prišlo do trzanj, in to že v sami proceduri. Namen kongresa je, da zglasuje resolucijo, da se v zainteresirane centrale in tudi v vojskujoče, pošle mirovno poslanstvo. Medtem ko sovjetska delegacija pozdravlja tovrstne govore in izjave, pa je kitajska delegacija negibna. Molče ko riba!

Preko Washingtona je iz Moskve tudi prodrla vest, da se SZ strinja, da je nujno, da se najde obliko, da bi prišlo do pogajanj o miru v Vietnamu.

— ★ —

Boljši časi za potrošnike v SZ

Zadnje mesece je sovjetsko časopisje polno poahljivih ocen o pričetku sproščanja industrije in trgovine. Časopis PRAVDA omenja izjavo ministra Valentina Djakova, ki se je poahljivo izrazil o poizkusni proizvodnji tekstilne kakih 80 tovar, ki so že pred meseci pričele delati na bazi dobička konkurence. Kot vsa ostala industrija je tudi tekstilna vsedoslej proizvajala plansko in planska je bila tuži distribucija med potrošnike.

Po vsem videzu se da sklepati, da bodo v nekaj časa odnosi med industrijo, trgovino in potrošnikom dosegli stopnjo, ki bi se jo dalo primernati s tisto v Jugoslaviji. Več ko toliko zelo verjetno ne bodo nikoli cenili potrošnika in njegove želje, čeprav se v tisku že pojavljajo tudi izjave, da je reklamo treba spremljati kot kritnega vodiča na relaciji potrošnik — trgovina. Tozadovni člankarji zlasti povdardajo, da je trgovina prepojena s staro miselnostjo o potrošniku, da je pomajkljiva, ter da često potrošnik sploh ne ve, kje lahko kaj kupi, še sploh, ker so izložena okna prazna.

Zanimivo je, da zagovorniki reklame kot pozitivnega vodiča med potrošnikom in trgovino, hkrati omenijo, da so reklamo odpravili komunisti, ker so bili prepričani, da je reklama plod kapitalista, s katero vsiljuje in izrablja delovnega človeka.

— ★ —

NAPAD TITOVIH AGENTOV

V Duseldorfu (Z. Nemčija) je bil 30. junija v večernih urah izvršen napad na predstavnika tamošnje hravtske organizacije (poznane pod skupnim imenom Ustaši).

V večernih urah tega dne sta dva mlajša oborožena agenta vdrla v privatno stanovanje (ki je obenem tudi pisarna te hravtske organizacije) g. Deželiča, starega 65 let, ter z orožjem napadla njega osebno ter njegovo ženo ter poročeno hčer. Napadeni so vsi trije obležali v mlaki krvi in so bili pozneje odpeljani v tamošnjo bolnišnico. Stanje vseh treh je zelo kritično.

Doslej policija še nima sledu za napadalci.

Po izjavi tamošnjega policijskega komisarja je ta napad pripisati maščevanju Titovih agentov, ker je bil nekoliko prej težje ranjen član jugoslovanskega konzularnega predstavnštva v Nemčiji, g. Andrija Klarič. Napaden je po ustaših. Policijo tudi ne preseneča, da so Titovi agentje izbrali kot žrtev prav g. Deželiča, ki je vodilni v tem hravtskem gibanju ter tudi zato, ker je bilo ime g. Deželiča večkrat omenjano v procesu, ki je obravnaval ustaški napad na predstavnike Jugoslavije udeležene na velesejmu.

! Poravnaj naročnino !

Še o našem skupnem grehu

Kot sem že omenjal, je navada, da se nezainteresiranost do svojega društva pripisuje našim ljudem kot celoti ter časumodernizacije. V veliki meri to drži, vendar ne v celoti, kajti Slovenec je trdoživ, čeprav nima navade, da bi se s slovenstvom bil po prsih, ali da bi bil šovinist. Je sicer lagoden (prilagojen avstralskemu načinu življenja) in je tudi skopuški že po tradiciji. Morda bo za presojo Slovencev nekaj resnice v tem, da so se Slovenci zoperstavili prodoru Židov na ozemlju Slovenije, ker so pač sami Židje, čeprav ne tako solidno medsebojno povezani. Smo pač takšni, kakršne nas je trdo življenje in izkušnje izoblikovalo v dolgi zgodovini.

Kratek pregled slovenstva v Avstraliji nas postavlja pred resnico, da dosedanji odbori društva niso računali s takšnim Slovencem, kakršni smo, marveč so blodili v utopiji, v nekih patriotskih čuvstvih, ki so tuja Slovencu vsedokler ni njegovo slovenstvo dejanje fizično ogroženo. Omenil sem: Slovenci smo trdoživi — to je adut, na katerega smemo pazljivo igrati! Kako? Predvsem se mora društvo prilagajati ljudem in ne obratno. Čestokrat bomo ljudi zadovoljili z majhnimi, skoraj nepomembnimi stvarmi, kajti vsi niso enako širokih značajev, niti niso vsi enako nadarjeni. Predvsem pa je potrebno, da čim bolj zavestno dramatiziramo ogroženost vseobčega slovenstva, da s tem sprožimo reakcijo v Slovencu! Iskati moramo oblike, da solidariziramo svoje vrste v vseobčem slovenskem pomenu ter tudi lokalnem, v Avstraliji.

Skupnost, kakršna je naša, je pogojena v osnovnem elementu — Slovenec k Slovencu! Toda ste mar že kdaj slišali, da bi se Slovenec tega načela držal, ali da bi ga k temu njegovi predstavniki vspodbujali? Raje smo tarnali o svoji majhnosti in odvisnosti. Ta "čednost" nam je prešla že tako v kri in meso, je kar precejšnje število obrtnikov ter manjših trgovcev. Koliko je Slovencev, ki se njih uslug poslužujejo? In vendar iz osebne prakse vem, da kvaliteta slovenskih obrtnikov v mnogočem prerašča avstralsko povprečje. Taisto velja za trgovine, čeprav so morda šibkejše založene, ker so pač še šibke, često morda pra zaradi Slovencev v okolini, ki dajejo prednost nevoščljivosti. Slovenci, ne bi bilo napak, če bi o tem razmišljali, in dali vselej prednost Slovencu, kajti tu se gre za podjetne ljudi, ki bi slovenski skupnosti za protivrednost nudili materialno osnovo in morda ne samo materialno, temveč tudi moralno osnovo. Vse to bi lahko peljalo k lažemu premagovanju tradicionalnega občutka majhnosti in razdrobljenosti Slovencev. Kako v praksi izvedemo te stvari? Preprosto, kjer imaš na izbiro slovensko in tuje podjetje, se vselej odloči za slovensko. Kadar bi prišli navskriž pri ceni ali pri čemerkoli, spoznatevajte se obojestransko. Poznate kogarkoli, morda sosed, ki potrebuje obrtniško uslugo? Priporočite mu Slovenca. Slovenci z roko v roki! Zavedajte se, da se močna skupnost formira z močnimi posamezniki. Le komunisti v domovini duše to načelo, ker nočejo vedeti, da pritlikavo grmičevanje še nikoli predstavljalo bujnega gozda.

Drugi primer medsebojnega vezanja v slovensko skupnost: predvsem je paziti, ko izbiramo društvene odbornike, da so to ljudje s širokim obzorjem, možati in ugledni. Skratka, da niso zaprti sami vase in da so med Slovenci dobro poznani. Tak odbornik lahko za seboj pritegne nič koliko prijateljev, ki bodo poslej sodelovali

z društvom. Društvo pa se mora za vselej izogniti napaki, n.pr. lanskega leta, ko je takratni predsednik, g. Gomizelj, pridobil sodelovalce in obiskovalce društvenih zabav, novi odbor pa je to uslugo "prezrl", ter odbil aktivnega delavca vključno z vsemi svojimi prijatelji.

In še tretji primer. Proč s pretirano resnobo, kjer ni potrebna! Vsi ljudje niso tako osveščeni, niti ne tako pretirano resnobni. Primer: Nekemu odborniku sem omenil, da bi ne bilo napak tudi letos izbirati miss Slovenia, pa me je odbil, češ da za to ni deklet. Dekleta so in fantje so tudi, vendar društvo jih ni znalo prikleniti nase. Da-najšnji človek, še nikoli, teži k nekim zunanjim efektom, k samoizražanju, k drami in h komediji. Ker jim kruha in vina ne morete dati, dajte jim igre, da bo dopolnjen tisti starlatinski izrek! Predvsem si pa zapišite, tudi če boste slišali neupravičeno kritiko, in to zato ker zastonj gaarte zanje, bodite velikodušni, široki — "popapajte" jo v interesu združevanja.

Lahko bi našteval še in še. So drobcene in prav majčkene stvari, celo skoraj neopazne; vendar mar nimate opravka z ljudmi, katerim so malenkosti prav tako svete kot tisti ženi, ki jo šopek, podarjen od moža, bolj gane kot bi ji podaril cel svet. Skupek drobcenih stvari predstavlja v našem primeru kvoto, od katere je odvisno, če bodo naši ljudje zopet pridobili simpatije do našega društva.

Vežite ljudi med seboj, privzgajajte jih društu, k pravicam in dolžnostim, modre in veseljaške, zaprte in odprte značaje, taki smo Slovenci, Slovenci, ki že bogve odkadaj poznamo svoj izrek: "Zrno do zrna pogača, kamen do kamna na palača.

K. Kodrič

LUNCHEON NA LADJI ROMA

Ob priliki otvoritve pisarn FLOTTE LAURO v Melbourne (Prudential Building, 150 Queen St., Melbourne) in ob prihodu dr. Laura v Melbourne, je le ta priredil kosilo na ladji Roma. Reprezentirana so bila mnoga podjetja in potniški uradi ter časopisa. Slov. Vestnik je predstavljal urednik.

Pri Flotti Lauro v Melburnu sta kar dva Slovence: g. B. Debelak kot direktor in med Slovenci dobro poznani g. Ivan Gregorič kot pomočnik direktorja. Gospod Debelak je prišel iz Švice, dočim je g. Gregorič pri melburnski pisarni Flotte Lauro že petnajst let, doma je pa iz Primorske. Z isto ladjo je prišla tudi mati g. Gregoriča. Želimo ji dobrošlico!

Tvrda je tudi najavila dvé novi najmodernejši ladji "Achille Lauro" in "Angelina Lauro". Ladji sta še v pripravah v doku, vendar ju je pričakovati v avstralska pristanišča v nekaj mesecih. O tem bomo še poročali.

SLOVENCI V GEELONGU IN OKOLICI KUPUJTE PRI

GERALD W. TATE

78 Ryrie Street, Geelong

- Vseh vrst igračke
- Velika izbira lutk
- Vozički za otroke
- Kolesa Gerald Tate in Malvern Star izdelave.
- Vseh vrst Cyclops igračke
- Vsakovrstne igračke za otroke vsake starosti
- Vozički za otroke

Kulturne novice

Po ukinitvi Perspektiv izhajajo v Jugoslaviji tri slovenske literarne revije.

Komunistični oblastniki so razpustili staro uredništvo Sodobnosti (Šega, Pirjevec) in postavili nov uredniški odbor (glavni urednik Mitja Mejak). Sedanja Sodobnost je postal dogmatična revija, v kateri sodeluje le peščica slovenskih umetnikov. V. zadnji (šesti) številki je morda zanimiv članek Vlada Vodopivca o uporu mladih. 26. (majskih) številka Problemov (glavni urednik Vladimir Kavčič), ki so postali dokaj borbeno glasilo, je posvečena v glavnem literarturi. Boris Paternu razpravlja o povojni liriki Antona Vodnika in skuša ugotoviti, kako se pesnik prebjija iz hermetizma v bolj angažirano umetnost. Na mestu mariborskih Novih obzorij izhajajo od letos v Mariboru Dialogi (glavni urednik France Filipič). V peti številki nadaljuje Lino Legiša razpravo o Voduškovi liriki (Poezija odčaranega sveta), med drugimi pa objavlja Jože Udovič dve pesmi. Vse tri revije so pre malo kritične in angažirane. Doseglo nas je tudi 5-6 Meddobje VIII. letnika. Ta argentinska revija objavlja od časa do časa pomembnejše prispevke se čuti, da je odrezana od sodobnega dogajanja. Vinko Beličič se v tej številki v lirični črtici spopada z novo slovensko revijo, tržaškim Mostom, ki mu prerokuje hitro smrt. Vendar je maja izšla peta številka tega tromesečnika (glavni urednik Lev Detela). Poleg vrste polemičnih ali kritičnih članakov, ki razmotrovajo aktualne slovenske in mednarodne probleme, prinaša ta številka tudi prevode dveh angleško pišočih pesnikov: W. B. Yeatsa in E. E. Cummingsa. Zadnjega sta prevedla v Avstraliji živeča Slovenca M. Fink in H. Pribac.

Na Bledu je od 1. do 7. julija 33. kongres mednarodnih PEN klubov. Zaradi političnega preganjanja publicista Mihajlova, ki je v eseju o Sovjetski zvezi le — to napadel, je vzdušje nekoliko napeto in je vrsta tujih literatov sodelovanje odpovedala. Kljub temu se komunistični oblastniki trudijo, da bi spore omilili in se jim je to večinoma tudi posrečilo.

L. D.

W. Mahler, bivši učitelj vožnje iz Koelna.
VOZNIŠKO DOVOLJENJE (licence)
dobite v najkrajšem času.
Šola je dovoljena od oblasti. Lahko dobite tudi TAXI dovoljenje ali dovoljenje, da ste lahko učitelj vožnje.

Kličite kdankoli telefonsko
461 Toorak Road, TOORAK

24-2259

Vseh vrst najmodernejšega pohištva, TV, Hladilniki, radiogrami, električne svetilke, posteljnino lahko udobno nabavite pri

Warta Home Supplies

206 Barkly Street, Footscray

Tel. 68-3991

UGODNI KREDITI

TRADE-INS

V VESTNIKOV TISKOVNI SKLAD SO
DAROVALI PO:

£2-0-0 Marija Čar, G. Pierce, E. Polanar;
£1-10-0 Neim;
£1-0-0 A. Kuri, M. Pajmon;
10-0 L. Tušek, M. Pišotek;
5-0 A. Razboršek.

VSEM DAROVALCEM SE LEPO ZAHVALUJUJEMO
IN SE TUDI PRI OSTALIH PRIPOROČAMO!

MATERINŠČINA

Ustava dosti natančno in ustrezno določa pravice in položaj nacionalnih jezikov v zvezni državi. Vendar slišimo potihem — brez potrebe potihem — ob marsikaterem pojavu geslo, da je slovenščina (tako daleč le še nismo, da bi se razburjali tudi zaradi makedonščine) enakopravna samo v ustavi in na bankovcih. Naj zveni anekdotično ali pa vzemimo to za znamenje — čisto dosledno ni enakopravna niti na bankovcih: na pettisočaku z datumom 1. maj 1955 je izpisana republika Slovenija v latinici, na pettisočaku z datumom 1. maj 1963. pa v cirilici. Pisava res ni jezik, je pa njegovo poglavito izrazilo. Spodrsljaj, recimo samo tako, čeprav je dejanje v nasprotju z 42. členom ustave SFRJ, se je pripeljal; zgovorne utegne biti to, da zvezna banka, pa tudi kak zvezni sekretariat sploh ne rešuje vlog, ki niso napisane v srbohrvaščini. Poslovni jezik v državi je pretežno srbohrvaščina, tudi na slovenskih (in makedonskih) tleh, z opravičilom oziroma z utemeljitvijo, da se sicer ljudje med sabo ne razumejo. Kolikor se to zdi komu še opravičljivo, je pa popolnoma nerazumljivo kaj takega, kar se je zgodilo celo na zborovanju slavistov, ko sta morala Slovenca sproti prevejati svoja referata; drugače ju navzoči ne bi razumeli, so dejali organizatorji. Razumeli ju ne bi niti slavisti! Dobro znano poglavje o srbohrvaško pisanih carinskih formularjih na območju Slovenije in nič manj sloveča ni pravda za slovenska besedila v filmih, ki jih pošiljajo k nam distributerji iz drugih republik; pravda v celoti — za barvaste filme in za filmske novice — še ni dognana. Ob tem se Slovenec bolj ali manj razburja. Kdo pa ve, ali se upa, da bi ga kaj zvodilo, ko denimo, na pročelju vojašnice v Ljubljani prebere na lepi plošči vklesan napis "Kasarne Ljube Šercera", čeprav stoji vojašnica v Ljubljani in če prav je bil Ljubo Šcerer Slovenec. Napis je bržda skladen z ustavnim določilom, zbuja pa pomislek in začudenje. Upravičeno se človek razburja, in to mora pogosto početi, ko kupi izdelke iz drugih republik opremljene s pojasnili samo v srbohrvaščini ali pa še v drugih jezikih, le v slovenščini ne; resnici na ljubo, včasih so napisani reklamni in podobni lističi tudi v zmešani in nerazumljivi spakedranci.

Dostikrat sami pomagamo tistim in jih podpiramo, ki jim iz takega ali drugačega vzroka ne pride misel, da je slovenščina tudi jezik. Ni zlahka opravičiti, če — za zgled — na reprezentativnem literarnem večeru jugoslovenskih (ne jugoslovanski!) književnosti berejo drugi v svojih jezikih, Slovenec pa v srbohrvaščini; opravičljivo je toliko manj, če hkrati kdo v uvodnih besedah sumljivo govorí o enotnosti jugoslovenskih narodov, ali kulture. V tem primeru gre pravzaprav bolj za politični posluh kot pa za zavest. Težko jim je verjeti, so pa resnične take stvari kot je ta, da je Ljubljana priredila zvezno konferenco in tej priložnosti v čast razobesila čez cesto samo velik srbohrvaški napis, ne pa napis v slovenščini oziroma v jezikih jugoslovenskih narodov. Še ni tako dolgo, kar se je to zgodilo, in tega od prireditelja gotovo ni nihče zahteval. Kakšno razgrajaško negotovanje v kino dvorani ob filmu, ki zavoljo jezika žali slovenskega gledalca, seveda ni priporočljiva pot; v Beogradu so, na primer, izžvižgali slovenski film, ki ni bil opremljen s srbohrvaškim besedilom, film torej ki ni upošteval kulturnih narodnih pravic tamkajšnjih gledalcev. Po načelnih poti je treba stvari praktično urediti. V posameznostih drobna, po obsegu in bistvu velika pa je zadeva z izdelki slovenskih tovarn, z izdelki, ki jih prodajajo na slovenskem tržišču. Prospekti so napisani v več jezikih, tudi v srbohrvaščini, le v slovenščini ne, ali pa so napisani samo v srbohrvaščini. Tudi bolj pristojni občani zahtevajo zakonska določila, po katerih bodo morala podjetja v opremljanju izdelkov uporabljati jezik tržišča. Izreden paradoks je, da bo tak predpis varoval glede jezika Slovence tudi pred Slovenci, čeprav je taka uredba za zaščito Slovencev pred

drugimi in pred Slovenci očitno potrebna. Čeprav, denimo, lahko kupiš italijanski pa še kak drug zahodnoveropski izdelek s slovenskim spremnim besedilom. Bilo bi retorično, ko bi se spraševali, kje je naša zavest, po drugi plati pa — primerjalno zaradi naše narave samo na videz smešno, ko bi zahlevali predpis, naj Slovenci v Sloveniji govorijo, kolikor se le da, slovensko. Neslovenec se pri nas težko nauči našega jezika, ko z njim ne moramo govoriti slovensko. Ali naj se tudi pred tem, da Slovenec ne bi več napisal takega turističnega priročnika za tujee, v katerem prevaja tuje besede v srbohrvaščino in pravi, da je to jugoslovenščina, zavarujemo z zakonom? Ali pred tem, da na precej številnem zboru na ljubljanski fakulteti ne bi brali (ali dopustili) izhodiščnega ali temeljnega referata v srbohrvaščini?

Zelo bi poenostavljal, ko bi govorili o naši nezavednosti in neodgovornosti samo tedaj, ko gre za razmerje med slovenščino in srbohrvaščino. Materinščino maličimo na vse pretege in na vseh krajih, v publikacijah, ki gredo v velikih nakladah med ljudi, so prevodi včasih žaljivo neslovenski. Pustimo ob strani slovenski in človeški čut in pomislimo raje na to, da bese take neodgovorno narejene izdelke mnogo ljudi, ki mislijo, da je tisto, kar berejo, res knjiga, in ki se iz tistega, ne da bi hoteli, učijo slovenskega jezika. Kdo je kdaj vprašal pokrovitelja take izdaje po odgovornosti, in zakaj se prevajalci ne podpisujejo? Kako da ne moremo uveljavati pravila, da bi se prevajalci zmeraj podpisovali, tudi v broširanih knjižicah literarne plaže ali pod podlistki? Take neodgovorne stvari počnejo izobraženi Slovenci. Ali naj tudi pred njimi koga zavarujemo z zakonom?

Najbolj vplivajo na jezik — večidel ga kvarijo — tako imenovana javna občila. V Sloveniji je 80.000 televizijskih aparatov, ljubljanska televizija pa je imela lani samo 45 odstotkov slovenskega programa. Več se ne da narediti, pravijo, ker ni denarja, skratka možnosti. Vendar gre pri tem za izrazito nacionalno zadevo in ko bi se tega zadosti zavedali, bi morda spoznali, da bi bilo koristno, ko bi denar, namenjen za kakšna druga znamenja nacionalne reprezentance, obrnili tudi v to smer. Kajpada še daleč ne gre samo za to. Jezik, ki ga katerikrat govorijo obrazi na zaslonu, je samo delno slovenski, pa čeprav prihaja iz ust visokošolsko izobraženih Slovencev, in televizijski delavci si tu ne morejo kaj prida pomagati, čeprav je res, da bi morda pri pritegovovanju razlagalcev lahko bolj upoštevali tudi to, kako govorijo, ne samo to, toliko se spoznajo na stroko. Podobno je v radiu. Poleg radia in televizije oziroma hkrati z njima je najbolj usoden za jezik časopis. Uredništva si večidel prizadavajo, da bi bil jezik njihovih časopisov vsaj zasilen, če že ne more biti dober. Ne morejo pa zanikati resnice, da pri izbiri pisočih novinarjev niso nikoli ali skoraj nikoli gledala na to, koliko se kandidat zna izražati slovensko ali sploh izražati, in da najbrž ne store vsega, kar bi bilo potrebno in mogoče — ne celotna uredništva in ne posamezni novinarji. Kolikor izvira slabo pisanje iz malomarnosti ali premajhne prizadetosti, potem takega ravnanja z usodnimi posledicami nikakor ni mogoče odpustiti.

Časopisju so, mimogrede, dajali jezikovni ton tudi ljudje zunaj uredništva; časopise je

bolj ali manj obvezno prenašalo in še prenaša misli in formulacije ki so jih izoblikovali ljudje ne pretrdnega jezikovnega znanja. Bolj je šlo — citirajmo samo misel, ne pa tudi avtorja — za verbalno ortodoksnost kot pa za logično in slovensko izraženo misel. Jezik tako imenovanega javnega življenja, raznih zasedanj in podobnega ni bil ali ni samo popačen, temveč včasih tudi nerazumljiv.

Na Slovenskem pa je kar tvegano govoriti o pravilni in lepi slovenščini, zakaj takoj vam bodo dokazovali, da sploh še ni nič dognanega, kaj je pravilno. Nič ni dognanega, čeprav je prvi izpričani slovenski zapis star tisoč let, čeprav pišejo Slovenci knjige štiristo let in čeprav je minilo poldrugo stoletje, kar smo dobili znanstveno slovničico slovenskega jezika, in čeprav nimamo velemoštov samo med šahisti, temveč jih imamo ali smo jih imeli tudi med jezikoslovci in besednimi umetniki. In navsezadnje, nekaj temeljev imamo pa menda le v takih priročnikih, kakršna sta slovnica in pravopis; seveda pa se za to dosti ne menimo. Zapletamo se, ihtavi kot smo in ne da bi dobro premislili, v bistvene nesporazume, in sem sodijo tudi dejanja tako imenovanih puristov v slabem pomenu besede in liberalnežev, ki jih je posvetila in jih še posvečuje tako imenovana splošna jezikovna raba. Prvi so s pretirano strogostjo zbujali odpor tudi pri resno zavzetih pisočih, drugi so dajali potuhlo tistim, ki so slabo pisali, ker dobro pisati niso znali ali pa se jim prav nič ni ljubilo, da bi se potrudili.

Koraki, potrebni za to, da bi se položaj in podoba slovenščine v vsem javnem življenju popravila, se nakazujejo in vsiljujejo sami. Med vsemi pa je bistvena skrbi za znanje, in tu bodo nujni, in sicer usodno nujni, u krepi v sklenjenem krogu izobraževanja in vzgoje. Če univerzane bo dobro izobraževala, niti osnovna šola ne bo mogla, in če osnovna šola ne bo dala podlage, višja šola ne bo imela na čem graditi. Izboljšanje na tem področju je dolgoročna zadeva, in lahko se bojimo da bomo z raznimi izgovori zavlačevali začetek. Bolj kratkoročne so nekatere druge zadeve. Kako dolgo, recimo, nam bo še nerodno, ko bomo poslušali svoje predstavnike v raznih zveznih zborih in na shodih sploh, ljudi vajene slovenske materinščine, ki mučijo sebe in poslušalce s spakedrano srbohrvaščino, z enim samim namenom, da bi jih poslušalci sploh poslušali. Rešilne možnosti gotovo so; že dolgo so tudi pri nas vabi, seveda za drugačne priložnosti, prevajalske aparature. Naj ne bo odveč, če ponovimo, kako so poudarjali resnično enakopravnost pri vseh dogovorih od zveznega kongresa do republiških kongresov in drugih srečanj. Očitno si je za to treba prizadavati v vsakdanjem ravnanju, ne najmanj tam, kjer se najbolj reprezentira suverenost vseh jugoslovenskih narodov, narodnih skupnosti in ljudi. Simultano prevajanje, ki ga uveljavljajo po svetu tudi v takih okoliščinah, in podobno, bi pomenilo korenite premike. Za splošno izboljšanje podobe in položaja slovenščine čaka slehernika nenehno delo; za to nujna zavest, tudi zavest o tem, da je slovenščina visoko kulturni jezik, že zdavnaj enakovredno uvrščen med druge kulturne jezike na vseh področjih rabe. Za zavest pa je potrebna vzgoja.

Štefan Kališnik

ALI SI PRISPEVAL-A ŽE V TISKOVNI SKLAD SLOV. VESTNIKA ?

ZA BREZPLAČNO DOSTAVO NA DOM VSEH ALKOHOLNIH PIJAČ KAMORKOLI

F. & E. G. DE MARCHIS

137-139 Gertrude St., FITZROY, Vic. — Tel. 41-3608

AVSTRALSKI AGENTJE "SLOVENIJA VINO" IZ LJUBLJANE.

Stock — hruškovec — maraskino — slivovica — žganje — prokupac — črni gusar — merlot — refoško — beli burgundec — šipon itd., so specialitete, ki Vam jih nudimo po najnižjih cenah na kontinentu.

Za bankete, gostije in podobno naročite pri nas. Vse kar Vam ostane, vzamemo nazaj in Vam obračunamo pri Vašem računu.

PRI NAS NABAVLJA PIJAČE SLOVENSKO DRUŠTVO. Obišcite nas!

Vrtimo globus

Washington: Hoover, šef FBI, je povedal, da je bilo s preiskavo o umoru treh integracionistov lansko poletje zaposleno 258 agentov, da je bilo 750.000 dolarjev, da so arretirali 21 belcev in da lokalne policije niso nudile prav nobene pomoči. Rezultat? — Še nobenega.

Tel Aviv: Da bi preprečili beg "možganov" v ZDA: vsak študent medicine mora vsaj še tri leta po diplomi ostati v Izraelu. — Preventiva.

Bonn: Prvi zahodnonemški umetni satelit (70 kg) bodo izstrelili z ameriško pomočjo čez dva ali tri leta. — Miroljuben začetek.

Bern: Švica ima 3.950 zobozdravnikov in 4.200 bank. Podatki iz statističnega letopisa. — Več denarja kot zobobola.

New York: Ameriška pošta se je odločila, da Jacqueline Kennedy še za eno leto podaljša poštne olajšave. Vdova predsednika še vedno dobiva kakih 2.000 pisem na dan in nanje večnoma tudi odgovarja. — Tudi za miljonarje prehudo.

Boston: Posadke ameriških ribiških ladij bodo bodo odslej dobine brezplačno zdravniško pomoč na sovjetskih ladijah, ki love na istem področju, sovjetski ribiči pa na ameriških ladjah. Tako je sklenila sovjetsko-ameriška komisija. — Visokomorsko sodelovanje.

Pariz: Francoski Galup je izpeljal anketo: "Kateri šefi držav so najbolj nevarni za svetovni mir?" Dvaintrideset odstotkov "glasov" je dobil Mao Ce Tung, trideset odstotkov pa Johnson. — Krmarska dvojica.

London: Prihodnja dražba umetnin bo hkrati v londonski galeriji "Sotheby" in v newyorški galeriji "Park-Benet". Licitacijo bo prenašal satelit "Rana ptica". — Času primerno.

Raleigh: V ameriški zvezni državi S. Carolina je skupščina ukinila smrtno kazeno za uboj v dvoboju. Zadnji dvoboj v tej državi so zabeležili leta 1.868. — Spodbuda.

Oxford: Tamošnji časnik je priobčil oglas: "Najnovejša novost na področju pohištva". Platonična postelja za starejše zakonce. Garnitura bo olajšala kulturne stike med zakoncem. — Gre za dve ločeni postelji, med katerima so vgrajene igralne mize za šah, bridge, domine, loto, tombolo itd.

Tokio: V prvem majskem tednu je v gorah izgubilo življenje 50 Japoncev. (med njimi štiri dekleta), 17 pa jih je bilo huje poškodovanih. — Pogubna ljubezen.

London: Britanskim znanstvenikom je že uspelo izdelati "nadve okusne in hranljive klobase iz ribljega mesa". — Ni ga tiča nad prasiča.

San Diego: Novi miss tega mesta padejo vsi pod noge. In to besedno. Dekle je namreč absoluten prvak mesta v judu. — Trnova lepota.

Darilne pošiljke, ladijske in letalske vozovnice je najugodnejše naročiti pri znani slovenski tvrdki

Dr. J. KOCE
103 Fifth Avenue,
NORTH ALTONA, VIC.
Tel. 391-4737

Priporočamo se za posredovanje pri vpoklicu deklet iz domovine, sorodnikov ter sploh za vsa posredovalna dela, prevode listin itd. Posredujemo z najboljšimi pogoji vseh vrst zavarovanja: življensko, hišo, avtomobile in drugo.

Zastopnik za NSW:
Mr. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, NSW,
Tel. 32-4806

Adis Abeba: Italija je vrnila Etiopiji osem, kron, prestol, kip Judejskega leva in sedem kočij, ki so jih fašisti odpeljali iz okupirane dežele. — Poravnjanje dolgov.

in še to:

Ljubljana V Ljubljani so se odločili in dali v tisk poseben oizdajo "Tedenske tribune", namejeno izseljencem, ki naj bi priskočila v pomoč dosedanji "Rodni grudi". — da bi se emigrantje bolj vračali, seveda s polnimi žepi deviz.

KOZERIJA IZ DOMOVINE (Velja prebrati)

OČIŠČEVANJE

Odprite vrata — Oskar prihaja!

Bilo je nekoč. Časi se spreminjajo.

Bili so časi, ko so se proizvajalci pralnih praskov neusmiljeno tepli za potrošnika. Belina Kvaliteta! Nagrade! Bilo je nekoč. Danes se potrošniki tepejo za pralne praške.

Vse nas skupaj pa tepe konvertibilna usoda

Gospodinje nam pišejo, naj napišemo, da zmanjkuje pralnih praškov. Dobro. Napisali bomo. Evo: pralnih praškov zmanjkuje in nekaterih je že zmanjkalo. Če odslej, ko smo to napisali, pralnih praškov ne bo zmanjkovalo, bo to čudež. Gospodarski čudež! Ali pa pravočasnna devizna kvota za reproduktijski material. Tudi to bi bil čudež. Velečudež!

Toda kako naj bo naša prihodnost svetla brez detergentov?

Ergo! Uvažajmo še detergente.

(Hvala Bogu, da pri nas nimamo Sahare. Potem bi uvažali tudi pesek.)

Njega dni so imeli detergenti reklamo, oglase propagandne akcije in bili so slavni kot Šekularac.

Da, zares!

Bili so to časi. Zlati stari časi. Konkurenca Nihče ni bil slavnega kot detergenti. Morda pa gre za zavist?

Odprite vrata — Oskar prihaja!

Rio pere in nagrajuje!

Snežno belo — Oskarjevo delo!

Biljana pere brez sode, brez klora in brez nagrad!

Radijan pere sam!

In tako dalje.

Radijan je pral sam. Gospodinje pa so mu delale le družbo.

Potem je prišel reklamni "štós" Jugobanke. Ni odobrila deviz za reproduktijski material, potreben za detergente.

Zvedelo se je. Pri nas se vse zve! V shrambah ni več pro stora za sol in olje. Gospodinje so jih nabile s pralnimi praški.

Reklam je vse manj in pralnih praškov tudi.

Reklamni prijem Jugobanke je bil izvrsten. Gala. Potrošniki so navalili na pralne praške kot še nikoli.

Zmanjkuje jih. Pralnih praškov. Tistih, ki perejo z nagradami, in tistih brez nagrad. Potrošnikov ne zmanjka. Oni vedno ostanejo. Največkrat na cedilu. Ne belite si glad! Če vas boli glava, vzemite praške proti glavobolu. Teh, začuda, pri nas še ni zmanjkalo. Ali ni čudno, da jih še ni zmanjkalo? Zakaj če bi pri nas vsi tisti, ki bi jih morala boleti glava, jemali praške proti glavobolu, potem bi jih zmanjkalo že v prvih petletkih.

Clovek bi še nekako razumel, da zmanjkuje detergentov, če bi z njimi lahko prali tudi preteklost, toda da jih zmanjkuje zaradi perila . . .

Nič zato!

Morda bomo odslej prali umazano perilo po sestankih. Morda bo kdo, ki je bil doslej snežno rdeč — pobledel.

Vsaka slabost ima svojo dobro stran.

Dobrih strani pri nas nikoli ne zmanjka!

Pralnih praškov zmanjkuje, reproduktijskega materiala ni, deviz ni — pojrite na kolektivni izlet v Italijo. Kolektivnih izletov v Italijo še ni zmanjkalo.

Tam imajo menda še dovolj pralnih praškov. To je dobra stran.

Dober sosed je boljši kot devet stricev!

Vprašanje pa je, zu kakšnega strica gre. Včasih brez enega strica še k sosedu ne moreš.

Zaprite vrata — Oskar odhaja!

TONE FORNEZZI

VSAK ZAVEDEN SLOVENECK PODPIRA
SLOVENSTVO!

Eden Real Estate

4 Pascoe Vale Rd., Moonee Ponds

Tel. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah kličite 36-6432

DETEKTOR LAŽI NA ZATOŽNI KLOPI

Že nekaj časa je tega, da Američani ne verjamejo več tako slepo v rezultate, ki jih dobe od detektorjev laži, posebnih strojev, ki naj bi z registriarjanem večanja in upadanja krvnega pritiska in drugih fizioloških sprememb ugotovili, ali kdo laže ali ne. Zdaj pa je še posebna kongresna komisija potrdila, da rezultativ, ki jih dajejo te neprave, ne gre jemati kot standstotno veljavne. In tako je tudi Pentagon, ki je doslej še nejeveč uporabljal te naprave, sporočil, da jih bo odslej veliko manj uporabil in da bo hkrati, ker se je pač izkazalo, da detektorji laži tudi "lažejo", preverjal rezultate, ki jih dajejo. Z drugimi besedami, kakih 500 detektorjev laži in šest sto "tehnikov resnice" bo ob dobršen kos svojega dela, država pa bo prihranila večji del skoraj štirih milijard dinarjev, kolikor jo je doslej stalo na leto takšno preverjanje resnice. Tudi predstavnik CIA, ki sicer ni hotel povedati nič točnega, v kolikšni meri si je ta obveščevalna organizacija doslej "pomagala" z detektorij laži, je izjavil, da so ugotovili, da tak detektor lahko deluje samo pri najbolj neizkušenih ljudeh, nikakor pa ne pri vohunih, ki so jih še posebej pripravili za srečanje s tako napravo. Ni pa še znano, če bodo na novo proučili številne primere, pri katerih je imel odločilno vlogo prav registracijski zapis z detektorja. Zakaj skoraj verjetno je, da je detektor kriv za mnoge zmote in celo hude krivice.

Zelo malo . . .

Zelo malo je potrebno za odpreti hranilno knjižico za vsakega člena Vaše družine pri E. S. & A. Bank.

Regularno varčevanje je zagotovljena in najboljša pot za pridobitev stvari, ki jih želite zase in za svojo družino.

Ustavi se še danes pri najbližji E. S. & A. banki in videl boš kako enostavno je odpreti hranilni konto.

E. S. & A. SAVINGS BANK LTD.

Prihrani danes za jutri . . .

seveda pri banki E. S. & A.

MLADO BRSTJE

KNJIGA S SLIKAMI

Nič mi ne kupuj več,
mamica, pajackov,
ne kupuj mi punčke,
punčka me ne mika,
ne lesenih kužkov,
ne kuštravilh backov,
zdaj sem že velika.

Jaz bi rada knjigo,
kjer bolj malo piše,
a zato obilo,
je podob povsodi,
barvastih, z golobi,
in pa s petelinčkom,
ki stoji vrh hiše.

A ne kupi drobne,
take z nekaj listi,
pač pa s sto in dvesto,
tako, da bo mesto,
v njej za zajca, miški,
kaka dva medveda,
krokodila, kita —
tako, da se je počasi,
ves dan gleda,
in pomalem čita.

UGANKA

Kolesc res nima ta voziček,
ne vleče konj ga, ne voliček,
samo navzdol gre, nikdar v breg,
nanj sedeš, ko zapade sneg.
(Sani)

ALENKINO DELO

Očka se zvečer vrne z dela. Alenka mu vselej
prinese copate.

Nekoč je prišla teta na obisk in dejala:

"Alenka, pojdi z menoj k nama! Lepo bo,
peljali se bova z vlakom."

"In kdaj se vrneva?" je vprašala Alenka.

"Jutri zjutraj," je razložila tetka.

"Šele zjutraj? To ne gre, ni mogoče," je rekla
Alenka.

"Zakaj ni mogoče?" je vprašala teta.

"Kdo bo pa zvečer prinesel očku copate?"

NASVETI

Pecivo brez jajc "vodenjaki"

Potrebujemo pol kilograma moke, 18,5 dkg ma-
sti ali margarine, 1 deci kisile smetane 1 dkg
kvasa in skupaj zamesimo in položimo testo
v mrzlo vodo, kjer naj ostane 2 uri. Nato ga
ocedimo, razvaljamo ter oblikujemo kifeljčke
ali prestice. Bledo spečemo, potem še vroče pova-
ljamo v sladokorni sipi.

O ČEVLJIH

Čevlje nikoli ne kupujemo dopoldne, ko so
noge spočite. Veliko manj nevarnosti je, da nas
bodo čevlji tiščali, če se za nakup odločimo popol-
dne, ker so noge proti večeru vedno nekoliko
nabrekle.

Nove podplate nadrgnemo s prerezanim krom-
pirjem, da nam ne drčijo.

Sivi na svetlih čevljih se zelo hitro umazejo.
Če hočemo ohraniti bele šive, jih prevlečemo
s prozornim lakom. S tem zaščitimo čevlje tudi
pred vлагo.

Na svetle čevlje ali torbice nikoli direktno ne
nanašamo kreme. Večja količina namreč za-
pušča na svetlem usnju temne madeže. Zato je
priporočljiveje, da kremo na krpici razmažemo
in šele z namaščeno krpico zdrgnemo čevlje ali
torbice.

Starejše čevlje kdaj pa kdaj umijemo s ter-
pentinom. Tako odstranimo umazane obloge pra-
hu in kreme, ki sta se sčasoma nabrala na usnju.
Ponovno namazani čevlji bodo spet svetli kot
novi.

Mož in duhovnik sta bila proti

V velikem laboratoriju v Springfieldu (Ohio, ZDA) so že vse pripravili: veliko valjasto kapsulo, v katero naj bi hermetično zaprli zmrznjeno telo komaj umrle ženske in naj bi ga potem imeli toliko časa zmrznenega, dokler ne bi bila medicina zmožna ozdraviti bolezen, zaradi katere je umrla.

Toda v zadnjem hipu je ta mogoče nadvse pomembni poizkus preprečil veto ženinega moža. Mož je novinarjem pojasnil, da se je tako odločil, ko se je posvetoval s svojim duhovnikom.

Prodrobnosti o tem propadlem poskusu niso znane. Ve se samo, da se je zanj prostovoljno ponudila ženska, ki jebolehalo za sedaj še neozdravlivo srčno bolezni. Ženska je zadnje čase verno bolj hirala in očitno bo prav v kratkem tudi umrla. Ni znano, ali se je mož res uprl poskusu samo zaradi religioznih motivov, toda zanimivo je, da so ga v njegovem vetu podprli tudi zdravniki bolnišnice, v kateri ženska prezivlja svoje zadnje dneve. Zdravniki namrec menijo, da jim v tako kratkem času — med smrtjo in zmrznitvijo — ne bi uspelo opraviti nekaj kirurških posegov, ki bi bili nujni, da bi ostala vsaj verjetnost, da bo poskus uspel.

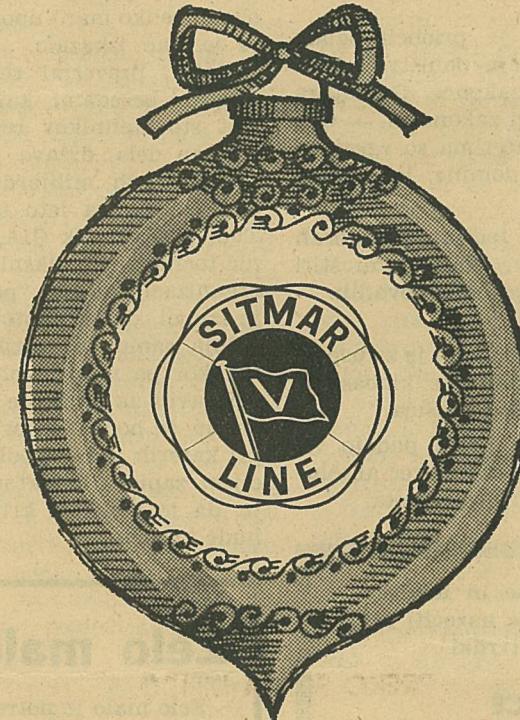
Fašizem, kaj je to?

V javnosti je vzbudila precejšnjo pozornost anketa nekega študentskega časnika, ki je hotel zvredeti, kaj in koliko najbolj izobraženi mladi Italijani vedo o neposredni preteklosti in še posebno o fašizmu ter nacizmu.

Trije sodelavci študentskega časnika so z vso resnostjo izvedli anketo med stotimi gojenci elitnega milanskega liceja "Parini", ki se vztrajno hvali, da ne odpira svojih vrat komursibodi in da sprejme samo najbolj nadarjene dijake, in še to po precej zahtevnem sprejemnem izpitu. Tako naj bi po svoje ta šolska ustanova vzbujala bodoče voditelje Italije, ali pa vsaj Lombardije. Anketa pa je pokazala, da jih med stotimi "bodočimi voditelji" samo 25 ve kaj več o nedavnih političnih dogajanjih v Evropi. Trideset študentov je komajda vedelo, kaj se je dogajalo pred petindvajsetimi leti, 20 pa jih sploh ni znalo odgovoriti na nobeno vprašanje ankete. Ostali anketiranci pa so komaj zmogli kak splošen odgovor, kot na primer: "Hitler je bil nor".

ZIVELA SLOVENSKA ENOTNOST!

PRIPOROČA SE IN POZDRAVLJA SVOJE KLIENTE IN SLOVENCE

Potuj z veselimi ljudmi — Potuj s Sitmar v Napelj

Obiščite Vam najbližji Potniški urad in vprašajte za vse podatke:
za potne cene in rezervacije na štirih enorazrednih popolnoma za
Vašo udobnost urejenih Sitmarjevih prekooceankah: "Fairsea",
"Fair Sky", "Castel Felice", "Fairstar".

SITMAR

Sitmar Line, C.M.L. Building,
330 Collins Street, Melbourne, Vic.
16 Bridge Street, Sydney, N.S.W.

Program slovenske filmske proizvodnje

Kaže, da se nasprošno vsi jugoslovanski filmski producenti bolj kakor lansko leto, ko je bilo posnetih zgolj 17 celovečernih filmov, pripravljajo za letošnji reportoar — za Puljski festival jugoslovenskega filma. Seveda najbolj je jugoslovenska industrija obrodila leta 1961, ko so posneli kar 32 celovečernih filmov, med katere pa se ne šteje dokumentarne ter poučne za potrebe šol.

Slovenski filmski ustvarjalci imajo za letos nasledni program, če izvamemo Hladnikov ter Klopčičev primer, ker za svoje filme še nimajo odobrenj od filmskih hiš in njih proizvodnih svetov:

Jože Babič:

Babič se trenutno še ni odločil po kateri scenarijski verziji naj bi posnel svoj najnovejši film o sezonicah z naslovom "Kratko poletje". Ker je po pogodbi rok do puljskega festivala ne predolg, se bo Babič moral povyžati.

Branko Bauer:

Bauer v tej sezoni ni delal za domača podjetja, marveč za "Jadran film" in še tamkaj je kaj slabo uspel s svojim "Nikoletino Bursača" po Čopičevim romanu. Trenutno snema že drugi film v Beogradu "Priti in ostati".

France Kosmač:

Kosmač je v ateljejih Film-Servisa v Ljubljani končal svoj tretji igrani film "Lucija" po zgodbi F. S. Finžgarja "Strici". V naslovni vlogi se predstavlja študentka akademije za gledališče, radio, TV in Film Alenka Vipotnikova, ob njej pa še Angelca Hlebecetova, Jože Zupan, Bert Stolar, Rudi Kosmač, Kristjan Muck in drugi. Za kamero je bil F. Cerar. To je film s povsem slovensko tematiko in izborom nastopajočih. Žal, da še nimamo poročil o kritiki o tem pomembnem filmu.

Jane Kavčič:

Kavčič naj bi za dvajsetletnico osvoboditve Ljubljane posnel film "Mesto za žico" po scenariju Smiljana Rozmana, vendar je film zakasnil. Iz tamkajšnjih filmskih virov se je zvedelo, da bo ta film "belo-črn" kot se temu pravi, če nekomu pripisuješ vse najlepše, da bi nasprotnika očrnil. Film ne bo umetniško kritičen, marveč propagandno tedenciozen.

Igor Pretnar:

Pretnar je za "Viba film" pričel snemati "Lažnikovo" po scenariju D. Iliča. Naslovno vlogo igra Majda Potokarjeva, Bata Živojinović, Angelca Hlebecetova in drugi.

France Štiglic:

Štiglic bo šele na jesen pričel snemati svoj prvi barvni film pod naslovom "Kanonik Amandus" po Tavčarjevi noveli.

ZA SMEH -

"Ali si že opazil, da je v večini filmov glavni junak že poročen?" pravi žena mužu.

"Vsak poročen mož je junak!" je bil odgovor.

★

M. Smith z 8. avenije je pomotoma prejel anonimno pismo, ki je bilo naslovljeno na neznanca, ki prebiva na 5. aveniji. V pismu je pisalo: "Če nam ne pošljete 50 tisoč dolarjev, vam odpeljemo vašo ženo."

Mr. Smith je takoj odgovoril: "Čeprav nisem Smith iz 5. avenije, me vaš predlog zelo zanima."

★

"Kaj pa vam je, Lojzka, da ste tako zaskrbljeni?"

"Oh, gospa vojne se bojim."

"Vojne? No, no, nikar si s tem ne belite glave."

"Lahko vam; vašega moža ne bodo več klicali, moji trije ljubčki pa bodo morali iti!"

Mali oglaši

ČE KDO VE ZA G. MILANA MAČKA,
V ZAČETKU
LANSKEGA LETA JE BIL V TASMANIJI, NAJ
SPOROČI NA UREDNIŠTVO SLOVENSKEGA
VESTNIKA. MATI BI RADA ZVEDELA KAJ SE
JE Z NJIM ZGODILO.

Za solidno popravilo in popoln servis
vašega radia in TV se obrnite na

"GASIOR TV & RADIO SERVICE"

3 FREEMAN ST., YARRAVILLE, VIC.

Telefon: 68-3991

(med 9—5 p.m., 314-7121 privatno)

SOLIDNA POPRAVILA IN ZMERNE CENE!

ODLIČNA KNJIGOVEZAVA — NIZKE CENE

Poročni albumi — albumi vseh vrst —

Popravila knjig itd.

vam usluži ceneno, odlično in hitro

Janez Burgar

19 A'Beckett St., Kew, Vic. Tel. 86-8118

"TOPSY" RESTAVRACIJA
SUGDEN PLACE,
med William the Shoeman in Woolworth,
MELBOURNE, CITY

Business Lunch: meso, juha, maslo, kava
ali čaj 5/6. TRI VRSTE jedi samo za 7/6.
(25 pripravljenih prvorazrednih jedi.)

KOSILA 12-14.30 ure — VEČERJE 17-20 ure
Ob nedeljah zaprto.

Opravljamo vsa krojaška dela
prvorazredno, ceneno in kvalitetno!

Priporoča se

A. LADVIK & A. LOGAR
222 Gertrude St., Fitzroy, Vic., Tel. 41-5735

Hočete najsodobnejšo slovensko revijo?

Naročite se na

MOST!

Vse informacije na uredništvu
Slov. vestnika.

Bralci, pošljite nam naslove znancev, posebno bomo veseli tistih, ki žive oddaljeni na podeželju. SLOVENSKI VESTNIK bodo z veseljem sprejeli!

URADNE URE SLOV. VESTNIKA

Cenjene naročnike in sodelovalce Slov. vestnika obveščamo, da so uradne ure Slovenskega vestnika kakor sledi:

Vsako sredo od 7. h do 9. zvečer pri g. J. Kapušinu — 103 Fifth Ave, North Altona,
Vsaki petek od 7. h do 9. h zvečer pri g. K. Kodriču — 6 Brown St., Avondale Heights.

★

Prve dve izdaji SODOBNE KNJIGE iz Trsta lahko dobite pri Vestniku ali pa pri H. Pribcu na 602 Canning Street, Notrh Carlton;

Prva je Leva Detela BLODNJAK, zbirka sodobno napisanih grozotnih in sanjskih zgodb, ki nas spominja s svojo vsebino na dogodke iz skorašnje slovenske preteklosti. Gospod Detela živi na Dunaju in je eden od glavnih urednikov revije MOST.

Druga knjiga pa je pesniška zbirka Milene Merlak Detelove SODBA OD SODAJ. Pesmi so sodobno napisane, v prostem stihu in s sodobno vsebino. Presenečajo po lepem jeziku in pogumnih prispevah.

Cena BLODNJAKU je 13 šilingov, a SODBI OD SODAJ 10 šilingov.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

Vas vladno vabi na

PLESNO ZABAVO

ki bo dne 24. julija od 7.30 zvečer dalje v

PRAHRAN TOWN HALL

Čisti dobiček te zabave je namenjen za Slov. cerkev sv. Cirila in Metoda

Za vse dobro preskrbljeno.

Vstopnina ena funta

VABLJENI! SDM

STARI IN NOVI KAMIONI, TIPPERS & SEMI-TRAILERS

PREKO 80 NA IZBIRO.

Smo melbournška vodeča in največja tvrdka s kamioni
in distributerji novih

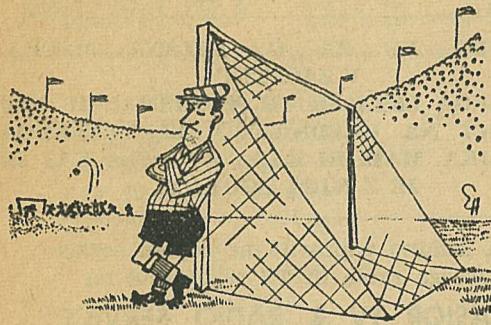
KAMIONOV

Dela za tiperje in meddržavne vožnje lahko posredujemo tudi.
Posredujemo posojila za kamione po dogovoru.

McGINNESS TRUCK SALES Pty. Ltd.

34 LINCOLN SQUARE (Off Swanston St.), CARLTON — Tel. 34-2763

Š P O R T

Veslanje: Za minuli sportni weekend je bila na Blejskem jezeru XV. mednarodna regata, ki je veljala za generalko za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto prav tako na Blejskem jezeru. Pred 10.000 gledalci je v glavni disciplini — tekmi osmercev — zmagala jugoslovanska reprezentanca posadka Bled-Mornar-Argo pred NDR in SZ. Ostali zmagovalci v moški konkurenčni tekmi — Dukla (ČSSR), dvojec brez krmara — Dinamo (NDR), skif — SZ, četverec brez krmara — Zagreb, double-scull — Romunija.

Avtomoto: Na XVI. mednarodnih hitrostnih dirkah za "Veliko nagrado Jadran" v Opotiji z udeležbo kakih 160 dirkačev iz 22 držav Evrope, Avstralije, Amerike in Afrike so v posameznih kategorijah zmagali tile: 50 ccm Anschmidt (ZRN, Kreidler), 125 ccm Bojer (ČSSR), ČZ), 250 ccm Parlotti (Italija, Morini), 350 ccm Sevostianov (SZ), CKB-M), 500 ccm Carlson (Švedska, Matchless) in avtomobili formule "3" Mohr (ZRN, Brabham). Med Jugoslovani so se izkazali Štefe (drugi v 50 ccm), L. Pintar (deveti v 125 ccm), Šalamun (deveti v 250 ccm) in Mrzel (trinajsti v 350 ccm).

Nogomet: V tekmovanju za slovensko prvenstvo so se moštva razvrstila takole: Slovan 36, Aluminij 35, Železničar 34, Ljubljana 30, Triglav 29, Branik 28, Gorica 28, Celje 26, Mura 25, Rudar 25, Svoboda 24, Ilirija 20, Hrastnik 20 in Delamaris 7. V II. zvezno (zahodno) ligo se je uvrstila enajstorka Slovana iz Ljubljane.

TOKRAT (ZA SPREMEMBO)

Kramljanje o domovini

V znamenju težkih deviznih let in v želji po čimširšem razpletu turizma v domovini, so domači komunisti zatisnili oko pred načelom, da v socialistični domovini ni mesta za igralce in hazarderje. Obnovili in še razširili so hazardersko igralnico na roletto v Portorožu, katera ima sicer 40-letno tradicijo, vendar je vsa prejšnja leta počivala — zaradi načel. Seveda obiskovalci so lahko samo tujci, ki se predstavijo s potnim listom, in teh baje je z vsakim dnem več, ker so igralci baje tako privzgojeni, da jo raje mahnejo tja, kjer ne čutijo kontrole domačega miljeja, ker je igralnica v maloobmejnem prometu in ker ni druge med Benetkami in Sanremom.

V naši ljubljeni domovini v zadnjih letih beležijo z vsakim dnem več primerov, ko komaj petnajst ali šestnajstletna deklica izreče tisti svoj "da" pred matičnim uradom. Sociologi se sprašujejo, čemu to neki in ob tem vprašanju ne morejo mimo resnice, da si ti otroci želijo topline doma, za katere jih je oropala libaralna vzgoja staršev, ki so sicer materialno oskrbeli svoje otroke, pa nič več. Mnogo je tudi primerov, ko te mladoletnice zaradi interesov in dejstva, da bi rade postale gospe, stopajo nepremišljeno v zakon — iz katerega lahko vsak čas izstopijo, če ne bo kaj prav. Zanimivo pri tem je tudi, da imajo ta dekleta čudovite starše, ki jih tudi sami terajo v zakon, da se razbremene skrbi zanje in se bolj posvetuje udobju o okrog avtomobilov in drugim. Sociologi in sodišča beležijo celo več primerov,

Rokomet: Prvenstvo Jugoslavije v moški zvezni ligi je osvojila ekipa Zagreba, trboveljski Rudar pa se je uvrstil na 9. mesto.

NOGOMET. — V. predzadnjem kolu nogometnega prvenstva Jugoslavije so bili doseženi naslednji izidi — I. liga: Sutjeska: Crvena zvezda 1:1, Sarajevo: Partizan 4:5, Vardar: Dinamo 0:0, Zagreb: Trešnjevka 1:0, Radnički: Željezničar 1:0, Beograd: Vojvodina 3:0, Hajduk: Velež 2:0; prosta je bila Rijeka; II. liga (zahod): Maribor: Split 2:0, Istra: Slavonija 2:0, Rudar: Čelik 3:1, Olimpija: Borac 5:1, Lokomotiva: Šibenik 0:2, BSK: Famos 7:1, Sloboda: Borovo 3:0, Kladivar: Varteks 0:0. Po dvanaestih letih se je najboljša nogometna enajstorica iz Slovenije — ljubljanska Olimpija — že uvrstila v I. zvezno ligo, potem ko je v tem kolu visoko premagala Borca.

Atletika: Na dvoboju mestnih reprezentanc Celja in Graza (Avstrija) v Celju so zmagali domačini v razmerju 89:68. Bolški rezultati: 1500 m — Červan 3:50,7, 800 m — Važič 1:51,4, višina — Vivod 208 cm (najboljši letosni rezultat v Jugoslaviji), krogle — Pičula 16,64 (nov slovenski rekord).

Rokomet: V 24. kolu zvezne rokometne lige je moštvo Rudarja iz Trbovelj v Splitu zmagalo nad istoimenskim klubom 14:9 (5:5), v zaočnici med tednom pa je Rudar izgubil proti beograjskemu Partizanu 12:21 (5:11). Po 24. kolu je trboveljski Rudar na 7. mestu z 22 točkami, vodi pa Zagreb (38) pred Medveščkom (35).

Odbojka: V slovenskem derbiju zvezne odbojkarske lige za moške je Fužinar z Raven na Koroškem zmagal nad Ljubljano 3:1. Ostali rezultati: Železničar: Branik-Hoče 3:0 w.o., Klek: Partizan (Bgd) 2:3, Mladost: Crvena zvezda 3:0, Sremski Karlovci: Lokomotiva 3:0. Na lestvici vodi Železničar z 12 točkami, Branik-Hoče je šesti (4), Fužinar sedmi (4), Ljubljana pa deveta (2 točki).

Kolesarstvo: Zmagovalec tradicionalne mednarodne etpne dirke "Po Hrvatski in Sloveniji" je član ljubljanskega Odreda Andrej Boltežar — 14: 03,47 med ekipami pa Odred v postavi Boltežar, Šantavec in Pečnik — 43:08,20.

ko so starši take mladoletnice podučili svoje hčerke, naj zanosijo, sicer jim sodišče ne bo odobrilo zakonske zveze.

Pred dobro petletko je bila v domovini pravljata epidemija po ustanavljanju raznih obrtnih servisov, ki naj bi služili občini in obenem dopolnjevali domačo industrijo. Toda, izgleda, ta leta so mimo. Vsako podjetje je zdaj prisiljeno poslovariti po strogem ekonomskem kriteriju. Tako se dogaja, da servisi niso več servisi, namenjeni občanu, marveč delavnice in podjetja, ki se nič več ne ukvarjajo s krpanjem, pač pa s serijsko izdelavo novih artiklov. Gorje mu, komur se je pokvarila vodovodna pipa, komur vrata ali okna škripljejo itd, kajti po vsej ljubljeni domovini ni človeka, ki bi mu bil v tej bridki uri na uslugo — seveda za denar.

CELJSKO GLEDALIŠČE se je po kvaliteti, kakor tudi po svojih repertoarjih in ansamblu bujno razraslo v povojskih letih, toda z novimi krajevnimi razdelitvami in s skrčenim subvenčijami je zašlo v hudo finančno krizo, da se mu nič kaj dobra ne obeta; tako je vsaj izjavil njegov vodja g. Bruno Hartman, ki je med drugimi tudi že sam odločen, da gre za boljšim kruhom — za knjižničarja v Maribor.

G. Hartman je dejal, da se je področje tega gledališča po novih krajevih porazdelitvah razširilo na Mursko Soboto in N. Mesto, kjer so često na gostovanjih, da pa v tamkajšnjih komunah ne najdejo razumevanja za kakršnekoli subvencije teh komun. Ker je polemika o težavah tega gledališča prešla v javnost, je pričakovati, da se bo javnost zavzela za to do včeraj setoče žarišče slovenske kulture in našla izhodišče iz zagate.

Jugoslavija — Avstralija — Jugoslavija

Za najfinjevo vožnjo med Avstralijo in Jugoslavijo priporočamo najbolj poznavi italijanski ladji

ROMA IN SYDNEY

za vse informacije obrnite se na
G. Ivan GREGORICH

FLOTTA LAURO LINE

150 Queen Street, Melbourne
Tel. 60 1021, A.H. 842 1755

Košarka: Iz Moskve se je vrnila jugoslovanska reprezentanca, ki je na XIV. evropskem prvenstvu zasedla II. mesto za SZ in pred Poljsko.

Košarka: V zvezni košarkarski ligi (ženske) so bili doseženi tile izidi: Split: Mlada Bosna 57:54, Crvena zvezda: Vojvodina 65:53, Olimpija: Trešnjevka 57:53 in Mladost: Lokomotiva 62:57. Na lestvici vodi Radnički z 12 točkami pred Crveno zvezdo 10 in slovenskim zastopnikom Olimpijo iz Ljubljane 10 itd.

Nogomet: V zadnjem kolu I. zvezne lige so bili doseženi tile izidi: Partizan — Sutjeska 3:2, Vojvodina — Radnički 1:1, Trešnjevka — Vardar 3:2, Velež — Beograd 2:0, Železničar — Zagreb 2:0, Dinamo — Sarajevo 1:2 in Crvena zvezda — Rijeka 0:0. Končni vrsti red: Partizan 43, Sarajevo 35, Crv. zvezda 35, Rijeka, Železničar 33, Zagreb 29, Radnički 28, Dinamo 26, Vojvodina 26, Beograd 24, Vardar 23, Hajduk 23, Velež 21, Trešnjevka 21, in Sutjeska (pojde v II. ligo) 19 točk. — V II. (zahodni) zvezni ligi je prvak Olimpija iz Ljubljane (pojde v I. ligo). "Maribor" je tretji, celjski Kladivar (16. zadnji) pa bo prihodnje leto tekmoval v slovenski ligi. — Prvak vzhodne zvezne lige in novi član I. lige je beograjski Radnički.

Nestabilnost predpisov je v domovini dobila novo potrditev v odloku republiških organov, ki so na vrat na nos ukinili podjetjem in gospodarskim ustanovam regrese za vzdrževanje svojih počitniških domov za delavce in uslužbence. Odsej bodo morali ti domovi poslovati po dobičkovsnih principih. Namenjeni bodo predvsem turizmu, manj domaćim kot tujim!

CONTINENTAL SMALL GOODS

**JOHN
HOJNIK**

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY

Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne izdelke!

HRENOVKE, KRANJSKE KLOBASE IN SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC, LEBERWURST, LTD.

PRI NAS DOBITE BRISTNO ŠTAJERSKO BUČNO OLJE!